

Escut de la façana de l'església

Pineda de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Reverend Antoni Doltra, s/n

Coordenades:

Latitud: 41.628751876201
Longitud: 2.6897228781544
UTM Est (X): 474155
UTM Nord (Y): 4608605

Classificació

Número de fitxa 08163 - 82
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVI
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Observacions protecció: Decret 571, de 14 de març de 1963. BOE 77/63 de 30 de març, p. 5363.
Data aprovació: dj., 14/03/1963 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada
Títular: Bisbat de Girona (Plaça del Vi, núm. 2 - 17004 - Girona)
Fitxes associades:
[Església parroquial de Santa Maria](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dl., 22/04/2024 - 20:37

Descripció

Antic escut nobiliari, de pedra incorporat a la façana de l'església de Santa Maria de Pineda. Josep Ferrer Costa i Joan Pujadas Marquès (1998), avancen que podria pertànyer a una tomba de la família Oliver. Representa l'escut de la universitat de la vila de Pineda, amb el pi sobre camper, envoltat de la inscripció d'un òbit, que diu:

horitzontal: " OBITAE MARTTHIANO" / "ALBERTIS. MARTIANO //"

vertical dret: "PRIOR BEATE MARIE / DE OLIVIS //"

horitzontal al peu: " ANTICVS. VERO ALBERT" / "EIVSNEPOS.

vertical esquerra: "ETIAM ET RECTORES" / HVIS ECCLESIE"

Història

El primer temple es consagra l'any 1079, pel bisbe de Girona Berenguer Guifré. Tot i que en tenim poca informació, la parròquia de Santa Maria de Pineda – d'estil romànic – estava sota domini dels senyors de Mont-palau. Aleshores, l'ocupació del territori era dispersa, entre camps de conreu i masies.

El primitiu temple romànic es substitueix per un de gòtic. Al llarg dels segles ha sofert nombroses modificacions. Des de 1514 s'encarreguen diverses reformes a diferents mestres d'obres. La més destacada és fruit d'un dels episodis històrics més coneguts: l'atac pirata que va patir el poble l'1 d'agost de l'any 1545, per part del corsari turc Dragut. L'església fou atacada i els pirates robaren tot allò que era de valor. A partir d'aquell moment, el temple i altres indrets de Pineda es fortificaren. La llinda de la porta d'entrada ens ho recorda amb la següent inscripció: *«A 1 d'Agost de MDXLV a punta de alba XI galiotes de turchs posaren la gent en la plage, cremaren les portes de la Sglesia e moltes cases, e mataren e cativaren LXX animas; pujant fins a casa de Palau. A migjorn se tornaren embarcar. Per reparo dels poblats s'és fortificada esta Sglesia de Pineda»*

L'autorització per fortificar l'església arriba el 27 de maig de 1562, i s'emmuralla el recinte al voltant de l'església. Les obres van a càrrec de Jean de Tours. Altres edificis van seguir el mateix exemple, i es fortifiquen cases com can Jalpí, el mas Cànovas o can Castellar, construint-hi alhora torres de defensa.

S'encarrega la construcció de la nova sagristia al mestre d'obres Miguel de La Gaspi. D'aquesta mateixa època és la capella de Sant Joan Baptista i el retaule major, pintat per Gabriel Bou, de Girona. La segona reforma important es produeix al segle XVIII, quan es construeixen dues naus laterals més i una altra porta d'estil barroc, a la façana de llevant, amb la llinda que té gravada l'any de construcció (1718) i el campanar, a més de la façana barroca.

Finalment al segle XX es basteix la Capella del Santíssim, construïda per Josep Perpinyà. Presenta tres rosasses amb vitralls emplomats i una imatge de la Pietat, esculpida per Frederic Marès.

L'aspecte de l'església actual és el resultat de la intervenció que es va portar a terme l'any 1948, a causa dels desperfectes causats durant la Guerra Civil espanyola, quan l'arquitecte Isidre Puig Boada va decorar la façana exterior amb els esgrafiats que es poden veure actualment. Es va coronar el campanar vuitavat, i s'instal·là la campana.

La darrera restauració de la façana data del 1988, quan es va trobar el sarcòfag que hi ha a l'interior del segle XIV o XV.

Bibliografia

BONET i GARÍ, Lluís (1983). *Les masies del Maresme. Estudi de les masies, elements defensius, ermites i molins*. Barcelona: Centre Excursionista de Catalunya i Editorial Montblanc.

FERRER i COSTA, Josep i PUJADAS MARQUÈS, Joan (1998). *Pineda en el temps*. Pineda de Mar: Ajuntament de Pineda de Mar.

GAVÍN, Josep Maria (1991). *Inventari d'esglésies, Maresme, núm. 24*. Barcelona: Editorial Pòrtic.

